

קם אבגדהוזהחטמי
פ"ו מהל' פסולי
המוקדשין הלי"ח:
קבא י מיי" פ"ו מהל'
מעשר שני הלי"ט:

מוסף רש"י

תהי בה. לשון מריח
כמו פת מיהא דמק' ע"ז
(פו): כלומר מעין ומחשב
לדעת טעמו של דבר
(שורבין טו).

מוסף תוספות

- א. שלא בזמנו הקרב
- ב. כדאיתא בפסחים פ' האשה גבי שכח רבו
- ג. אמר לו (דף פט.)
- ד. ע"ז
- ה. דהוה ספיקא ומשום תקוה גברא
- ו. כרי' שמעון דאית ליה בפי' התרובות (ובחים עה.).
- ז. כדאיתא בנדרים כ' בשלהי כל התירי (דף צא:).
- ח. מוס' הלי"ט. והיה צריך לדרוק לאוקמי כמ"ד לספלין דפלוגתא דתניא היא. מוס' רש"י. ה. דכיון דלא נאבד בזמנו הא אקריבה דמתני' בתמימים עסקין. י. ומופריש בירושלמי דבזכרים וכו'. מוס' הלי"ט. ועי' מהרש"א בסוטה. ח. והך ברייתא דהכא ע"כ רבנן היא. מוס' הלי"ט. ורובן. מוס' הלי"ט.

מתנותיהם ומתנות של שלמים לשלמים טעוין שמי מתנותי וזכור ומעשר מתנה אחת ולא יכול להקריבה אלא לרין להמתין עד שיתמוסם ולא רצה לתרן שימתין לה עד שיתמוסם ואז יאמר אם שלמים תהא מחולל על מעות הללו דנהי דקדשים קלים אינם מחוללים היינו כל זמן שהם תמימים משום דמשמע ליה לרבי אושעיא הא דקמני זכרים ועולות ונקבות זבחי שלמים היו מיד שמאל הבהמה מני למיעבד הכי בלא המתנה עד שיתמוסם: **דמיייתי נמי תודה.** וא"ת ואמאי לרין להציא בהמה אחרת לתודה בזה עמיה שיעשה זבחי שלמים יתנה ויאמר אם אינה שלמים תהא תודה ואי משום המתנות הווי שוין ואי משום דלא שוו בזכריותן שלמים נאכלים לשני ימים ולינה אחד (י) ותודה ליום ולינה (י) ואין מציאין קדשים לבית הפסול (ע"כ ה"א תנא קסבר דמציאין מדיקמני בסמוך פסח שלא בזמנו שלמים ואע"ג דפסח אינו נאכל אלא ליום ולינה) ושלמים נאכלים לב' ימים ולינה אלמא לא חייש מן האכילה וי"ל משום דתודה בעי להם וא"ת ליימי להם ויתנה אם היא תודה הרי לתמה וחסה היא שלמים תהא להלם נדבה הא אין להם צא נדבה ומולין בעורה הוא כדאמרין **צפרק התודה** (מנחות דף פ:): **ודירבא אשם הוא.** ואם תאמר ויתנה בזאת של שלמים דהא שוו במתנות ואי משום סמיכה של שלמים טעוין סמיכה ואשם אין טעון סמיכה) הא סמיכה לא מעבדא (א) ואי משום אכילה הא קסבר דמציאין קדשים לבית הפסול ויש לומר דאין להתנות אשם בשלמים שהרי שלמים טעוין נכסים ואשם אין טעון נכסים ואם לאו יהו נכסי שיתנה לנכסים ויאמר אם היא שלמים מוטב ואם לאו יהו נכסי נדבה שהרי אין נכסי חובה ונכסי נדבה שוין נכסי חובה לספלים ונכסי נדבה מולפין על גבי אישים (א): **ודירבא אשם נזיר ואשם מצורע הוא.** ואם תאמר אשם מצורע מיהא יתנה בשלמים שהרי שוין צנסכים ויש לומר דעיקר קושיא מאשם נזיר ואשם מצורע נקט אגז אשם נזיר עוד י"ל דבאשם מצורע איכא חששא אחרונה שרין ליתן מדמו על צהנות מצורע והכא ליכא מצורע עוד אמר ה"ר שמשון מקוצי דאין לומר שיתנה אשם בשלמים דשמא היום או למחר ידע בעל האשם שנאצד האשם ויציא אחר תחתיו ולא ידע שמאל ויהיה אותו שציא חולין לעזרה משום דהוי אשם שנתכפרו בעליו באחר (ולמיתה) [ולרעייה] אלא והשתא ניחא דלא מני להקשות מידי אצל בעולה ליכא למיחש להא אם יציא בעולה אחרת שהרי בעולה צא נדבה: **שלא בזמנו** הוי שלמים. וא"ת כיון דמזוהר זהירי צפסח אין יבא לירי פסח שלא בזמנו וי"ל דלפעמים הפסח חולה ומפריש אחר או שמא מייירי צפסח שנטמאו בעליו אי נמי כגון שהפריש שני פסחים לאחריות שעכשו לא נקרב אלא אחד מהן ונשאר אחר זמנו: **אשתבחה בת שנתה מאי.** אצל לעיל גבי אשם לא מני למיזעי אשתבחה בת שמי שנים מאי לפי שנוכל לומר שהיה תקנה צריעה דכל צחטבא מתה באשם רועה) ואם כן תרעה עד שתסתאז והדמים יהיו לקיץ המזנה אצל צחטבא אין צה תקנה כלל ומשום הכי בעי גמרא ומאי תקנתיה וא"ת לעיל דקאמר זכרים ועולות ליחוש דילמא שעירי רגלים וראשי חדשים שהם חטאות זכור והם זכרים וא"כ אמאי לא בעי גמרא לעיל כי הכא דילמא חטאות ז"ל דלהא ליכא למיחש דהא לב' צ"ד מתנה עליהם שאם נאצדו יהיו חולין: **אין לוקחין בהמה במעשר שני.** פירש בקונטרס חוץ לירושלים משום דכתיב (דברים יד) ולרת הכסף בידך ועוד שמא תכחיש צטורה הדריך: שמא תכחיש צטורה הדריך ולא נהירא דהא דבעינן כסף צורה היינו דוקא דרך חילול כגון לקנות דבר שאינו אוכל שאז לרין לחזור ולמכור אצל צמק הולין בהמה ולאכולה צירושלים שרי ולא בעינא כסף צורה והכי נמי אמר בהגוזל קמא (צ"ק דף טו:): מי שיש לו מעות צבבל שאינם יוצאין צירושלים וצין בהמה צבבל וממטי לה צירושלים אלמא לא בעינן כסף צורה מיהו ליישנא דשמא תכחיש לא קשה כולי האי דאיכא למימר דיותר טוב לקנות בהמה ולהעלותה לירושלים ואע"ג שמתכחשת מטורח הדריך מלהציא המעות של צבל שאינם יוצאים צירושלים אצל ליישנא דכסף צורה קשה טובא כדפרישית לכך נראה לר"י לפרש דהיינו טעמא דאין לוקחין בהמות כו' גזירה שמא יגדל עדרים עדרים והכי נמי אמרינן צפרק לולב הגזול (סוכה דף מ:): דקאמר התם מעות מעשר שני מתחללין על בהמה חיה ועוף צין חיים צין שחוטים דברי ר' מאיר וחכמים אומרים על שחוטים מתחללין על חיון אין מתחללין ומסיק מחלוקת צוכרים אצל צנקבות דברי הכל אין מתחללין על חיון שמא יגדל מהם עדרים וצוכרים פליגי אי גזרינן זכרים אטו נקבות אי לא) דרבי מאיר לא גזר ורבנן גזרי והכא דקאמר אין לוקחין גזירה זכרים אטו נקבות" ואם תאמר כיון דטעמא הוי משום גזירה אמאי קאמר התם" לשון מתחללין דמשמע אפילו דיעבד לא מהני והא אמר בכל דוכתי דכל דבר שהוא דרבנן צדיעבד מהני ואם כן מתחללין מעשר שני מתחללין על בהמה חיה ועוף צין חיים צין דקאמר התם אלא מאי דרבנן (א) אין מתחללין אין מתחללין מיזעי ליה ויש לומר כיון דבהיה דלולב הגזול יש תקנה לעשות לומר יחזרו דמים למקומן כדקאמר הכא משום הכי קאמר דאפילו דיעבד לא מהני דאי אמרינן מהני כן לי דיעבד כמו שהיה עושה אותו בתמלה: ואם

הי צה ר' יוחנן. צה דרבי אושעיא: **וכי אומרים לו לאדם כו'.** דכל בהמות מצוה אסור לחללה תמימה שנאמר (א) אם צבהמה הטמאה ופדה בעררך ואמר מר (מנחות דף קא.) צבעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר יכול יופדו על מוס עובר כו' וזה צבא לימלך ולחוב צדמיה נאמר לו עמוד וטמא לחללה מזיד צבעיל שמוכה לתקן הקרבתה של צבהמה זו: **אלא אמר רבי יוחנן.** הא דקמני זכרים ועולות לא היא ולא דמיה קריצין צעודה תמימה אלא ממתין לה עד שתמוס מוס קצוע ויהא מותר לחללה ומיייתי שמי בהמות חדא לעולה וחדא לשלמים ומתנה אם זו עולה תהא זו עולה תחמיה וצבירתה שלמי נדבה ואם זו שלמים תהא זו שלמים תחמיה וצבירתה עולת נדבה: **דמייסי נמי אודה.** ומתנה: **ודילמא אשם הוא.** וליכא למימר דמייסי נמי אשם דאין אשם צא נדבה: ומשני **אשם צן שמי שנים.** דאשם גזילות (א) ומעילות (א) ושפחה חרופה (א) כתיב צהן איל והאי מתני' דאשתכח צן שנה וליכא לספוקי צאשם: **ודילמא אשם נזיר או אשם מצורע.** דכתיב צהו כצ"ט: **צומנו.** כל זמן שהוא ראוי לפסח: **ואם צומנו.** עבר זמנו: **שלמים הוא.** אשם מיייתי שלמים: **למאי הלכא.** מירוצא הוא כלומר למאי הילכתא ארית לספוקינהו צצכור ומעשר למיכלינהו צצומנו שספק צכור וספק מעשר נאכלין צצומון לבעלים שהרי אין להם פדיון והני נמי לכשנפדו נאכלין צצומון ואולכין צצורת צכור ומעשר צצליטרא (א): **חטאת צה שנתה** היא: **ואישתכח צה שמי שנים.** ובהמה דמתמיתין צצת שמי שנים עסקינן: **עו צה שנתה לחטאת.** לישנא דקרא (צמדבר טו) לסימנא צעלמא נקט כלומר אם צת שנתה היא מקריבה חטאת: **חטאת סלקא דעך.** דילמא לאו חטאת היא והכי קריבה (א) ותנאי נמי ליכא דחטאת לא קרבה נדבה: **חטאת כונסה לניפה והיא מטה מאיליה.** כדן חטאת צצרינה ראיה ליקרב כגון מנש חטאות דאולי למיתה (תמורה דף טו:): **לניפה.** לאו דוקא או שמא כיפה היתה מתוקנת לכך: **והיא מטה.** שאין נותנין לה מזונות (א): **אין לוקחין (א) בהמות צמעו מעשר שני.** חוץ לירושלים דכתיב (דברים יד) ולרת הכסף בידך ועוד שמא תכחיש צטורה הדריך: צצוגג

הגהות הב"ח

(א) נמי למאי הלכתא. ניב
עין צבחים דף ט ע"א
וצ"ע:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א נמי ושלם צומנו שלמים
הוא. ניב עי' מדושי
הרשב"א הרע"ב פ"א:

(א) חטאתה דהיה פ"ק
ה"ח מנחות מת. שבת ד.
וצ"ע כי צעירינן לב' אמר
ניחא ליה לחבר דליעבד
איסורא ויטא ולא ליעבד
עם הארץ איסורא רבה.
(ב) ואמר מר לתא צבמ"י
דפרי"ר, ולי"ה צרש"ל וכן
בהמשך. (ג) צבמ"י: והאי
אשתכח. (ד) עי' מוס'
צבחים עה: ד"ה איכא צן
שנה. (ה) חטאתה דמעשר
שני פ"א ה"טו [ע"ש].
(ו) ויקרא מ. כו. (ז) אש
ה. כה. (ח) אש שם.
(ט) אש יט. כה. (י)
(י) מיר: צבמדבר ו. יט.
מלוע: צצוקרא ד. יצ.
(כ) צכריות לא ע"א.
(ל) צדפרי"ר: וכל כש צן
א ויקרא מ. כו. (מ) צדפרי"ר:
ומתנה. (נ) עי' מתנה
י. ע"א. (ס) צדפרי"ר:
בהמה. (ע) צבחים נה
ע"א. (פ) אש ט ע"א.
(צ) צדפרי"ר: יוכלן. (ק) אש
נה ע"א. (ר) אש. (ש) אש
עה ע"א. (ט) עי' מוס'
מנחות א: ד"ה אקמיה.
(א) עי' צבחים ו ע"א.
וע"ע מוס' גיטין מה ע"ב
ד"ה והא ומוס' צבחים עה:
ד"ה והא. (ב) מנחות ז
ע"ב. (ג) ועי' הטיב מוס'
מנחות א: ד"ה דמייסי וכו'
מוס' חולין כג: ד"ה דלמך
ומנה לישנא. (ד) והוא
ע"פ פסחים עג ע"א ועין
מלה סוף. (ה) צ"ק
קי ע"ב. (ו) ואש ד"ה
דצ"ן. (ז) ואש ד"ה שמאל.
(ח) כ"ה צירושלמי מע"ש
פ"א ה"צ. (ט) נדל"ל
דבינן מחללין ואין מחללין.
רש"י. ועי' ע"מ"א.